

ביסוד פטור הילך - פתיחה לסוגיית ר"ח בתרייתא

א. תלמוד בבלי בבא מציעא ד.

אלא כי איתמר ותנא תונא אאידך דרבי חייא איתמר דאמר רבי חייא מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי אלא חמישים וזו והילך חייב מאי טעמא הילך נמי כמודה מקצת הטענה דמי ותנא תונא שנים אוחזין בטלית והא הכא כיון דתפיס [אנן סהדי דמאי דתפיס] הילך הוא וקתני ישבע ורב ששת אמר הילך פטור מאי טעמא כיון דאמר ליה הילך הני זוזי דקא מודי בגוייהו כמאן דנקיט להו מלוה דמי באינן חמשים הא לא מודי הלכך ליכא הודאת מקצת הטענה.

ב. חדושי הרשב"א שם

והילך פי' רש"י ז"ל לא הוצאתים והם שלך בכל מקום שהם, ולפי פי' זה משמע דלא שייך הילך אלא בפקדון בלבד שהפקדון ברשות בעלים בכל מקום שהוא א"נ במלוה בשטר ומשום דכל מה שכתוב בשטר קרקעותיו משועבדות לכך וכל שעבוד קרקעות כהילך וכדמשמע בשמעתין, הא מלוה דעלמא לא שהרי אפי' לא הוציאה והרי היא בעין אינה עומדת ברשות מלוה כלל לא לחזרה ולא לאונסין כדאיתא בקדושין פ"ב (מ"ז ב') גבי המקדש במלוה, אבל הגאונים ז"ל הסכימו בין בפקדון בין במלוה כל שהן מזומנין לתת הוה ליה הילך ופטור לדעת רב ששת דפטר בהילך, ובפקדון כל שהוא בעין אפי' עומד באגם הוה ליה הילך, וכדמשמע לקמן בסמוך (דף ה,א) בדרמי בר חמא דאמר היכי דמי לאו כגון דאמר ליה הילך ומאי פשיטותא דקאמר לאו כגון דאמר ליה הילך לימא ליה דתמן הוה קאי, אלא משום דכל שהוא בעין ואפי' באגם הילך הוא והיינו דאמר בפשיטות לאו כגון דא"ל הילך דמסתמא חי הוא, ועוד דאמר לא כגון דא"ל כלהו מתו להו, דאלמא לא משכח מידי דתפיק ליה מהילך אלא בדמתו להו, ולא כן דעת הראב"ד ז"ל. ואיכא למידק הכא מדתנן בשבועות (מ"ב ב') אין נשבעין אלא על דבר שבמדה ושבמנין ושבמשקל כיצד בית מלא פירות מסרתי לך והלה אומר מה שהנחת אתה נוטל פטור הלה אומר עד הזיו והלה אומר עד החלון חייב אלמא משמע דאי אמר לו עד הזיו אפי' אמר לו מה שהנחת אתה נוטל כרישא דמתני' חייב ואף על גב דהילך הוא ותנן נמי התם י' גפנים טעונות מסרתי לך והלה אומר אינן אלא ה' ר' מאיר מחייב ואמאי הא הילך הוא, וי"ל דהיא די' גפנים כשבצרן ואידך כשהרקיבו דבעי לשלומי ליה.

ג. חדושי הר"ן שם

והילך פירש"י ז"ל לא הוצאתי והם שלך בכל מקום שהם. משמע דאי אמר הילך מעות אחרי' תחתיהם אף על גב דנקט להו בבי דינא ובעי למיתבינהו לאו הילך הוא וא"כ הילך לא משכחת לי' אלא בפקדון לפי שהפקדון ברשות בעליו הוא בכל מקום שהוא ואותן מעות בעצמם של מפקיד הן אבל במלוה לא משכחת לה שאפילו ישנן לאותם מעות שהלוה לו בעין לא מצי למימר לו הרי שלך לפניך בכל מקום שהן דהא מסקי' בפ"ב דקדושין גבי הא דמקדש במלוה אינה מקודשת דמלוה אעפ"י שהוא בעינא ברשות לוח הוא לא ברשות מלוה כלל לא לחזרה ולא לאונסי' וכיון שכן היאך יאמר לו שהן שלו בכל מקום שהן אלא וודאי לדברי רש"י ז"ל הילך לא משכחת לה אלא בפקדון אבל לא במלוה ואין כן דעת הגאונים ז"ל שהם הסכימו דהילך איתא בין במלוה ובין בפקדון דבמלוה כל זמן שהן בידו והוא מזומן לתת לתובע ה"ל הילך ופטור כיון /בין/ שהם אותם המעות בעצמם או מעות אחרי' דכמי שנתנם לו כבר דמי ובפקדון כל היכא דמודה לי' אעפ"י שאינו מזומן בידו אלא עומד באגם ה"ל הילך משום דפקדון כל היכא דאיתא ברשותא דמארי' איתא וראיי' לדבר מדמקשינן בסוגי' מדתני רמי בר חמא ד' שומרי' צריכי' כפירה במקצת והודאה במקצת ה"ד לאו דא"ל הילך ואי איתא דבפקדון נמי לא מקרי הילך אלא בזמן שהוא בידו ומזומן להחזירו מאי קא מקשה לאו דא"ל הילך ומאן א"ל דרמי בר חמא מיירי בכה"ג ולמה לי' לשנוי' ואידך מתה בפשיעה ובעינא לשלומי לך דלאו הילך הוא לוקמי כפשטי וכגון דקיימי באגם דכיון שאין הפקדון בידו ואינו מזומן להחזירו לאו הילך הוא אלא וודאי ש"מ דפקדון כל היכא דקא מודה בה בין שהוא מזומן להחזירו בין שאינו מזומן להחזירו כהילך דמי דכל היכא דאיתי' ברשותא דמארי איתא אבל במלוה לא מקרי הילך אלא כשהמעות בידו ומזומן לפורען:

ד. חדושי הריטב"א שם

פרש"י ז"ל הילך לא הוצאתים והרי הם שלך בכל מקום שהם, ונראה מדבריו תרתי חדא דמלוה שהוציאה אף על פי שנותן לו מעות אחרים בב"ד לא חשיב הילך, ועוד דכל שלא הוציאם והם בעין ברשותו אף על פי שאינם עתה בב"ד הוי הילך, ואדרבה איפכא מסתברא דכל שנותן מעות בב"ד זה הילך גמור הוא כאילו פרע והוי באידך כופר בכל, וכל שאינם שם בב"ד אין כאן פריעה של כלום, ומשום דהוי זוזי דמלוה גופיה ברשותיה מאי הוי דהא מלוה להוצאה ניתנה ודידיה נינהו, ומיהו בפקדון ודאי כל היכא שהוא בעין ברשותו חשוב הילך אף על פי שאינו בב"ד דפקדון כל היכא דאיתיה ברשותא דמריה איתיה.

ה. הגהות אשרי בבא מציעא פרק א

ולא הוי הילך אלא כשמחזיר לו אותן מעות עצמו שהלוהו או אותו פקדון עצמו אבל אם אומר לו אין לך בידי אלא חמשים והילך והם מעות אחרים אין זה הילך וחייב שבועה אפי' לרב ששת וכן משמע מתוך פירוש רש"י. מא"ז:

ו. תלמוד בבלי קידושין מז.

אמר רב המקדש במלוה אינה מקודשת מלוה להוצאה ניתנה נימא כתנאי המקדש במלוה אינה מקודשת ויש אומרים מקודשת מאי לאו בהא קמיפלגי דמר סבר מלוה להוצאה ניתנה ומר סבר מלוה לאו להוצאה ניתנה.

ז. רש"י שם

להוצאה ניתנה - הלוה רשאי להוציאה בהוצאה ואינו חייב להעמידה בעיסקא שתהא מצויה בכל עת שיתבענו וכיון דלהוצאה ניתנה הויא לה כי דידה ולא יהיב לה מידי.

ח. בית הבחירה למאירי בבא מציעא ד.

הילך זה פרשו בו רבים שהוא מוסרו עכשו ומ"מ חכמי הצרפתים פרשו אף על פי שאינו נותנם לו עכשו אלא שאומר לו לא הוצאתים והם שלך בכל מקום שהן וראיה לדבריהם ממה שאמרו למטה חדא מתה בפשיעה דלאו הילך הוא הא אלו לא מתה אף על פי שאינו נותנה לו עכשו אחר שהיא ברשותו הילך הוא ומ"מ דוקא כל שהיא במקום שאם ירצה הלה לומר הביאהו לי לא יהא שום דבר המעכב הא כל שיש עכוב בהבאתו אין זה הילך וראיה לדבר ממה שאמרו בפרק הגוזל בענין אחר שבבהמה כי תניא ההיא דאמר ליה הילך כי קאמינא אנא דקאי באגם ומ"מ כבר פרשנו בה דעת אחרת בפרק השואל ושמא תאמר א"כ זה אומר עד הזיז וזה אומר עד החלון היאך הוא חייב בשבועה והרי הילך הוא אפשר שאינן בעין או שהרקיבו וכן שמא תאמר בעשר גפנים טעונות מסרתי לך והוא אומר לא מסרת אלא חמש והם גפנים שעומדות ליבצר ר"ל שאין צריכין לקרקע שפירשנו עליהן במקומן שדין מטלטלין יש להם ונשבע בהודאת מקצתן לדעת גדולי המחברים אף על פי שגדולי הפוסקים חולקין בה והלא הילך הוא ואפשר שהטענה כשהיו עומדות ליבצר אבל ההודאה שנבצרו אחר המסירה ומודה בתשלומיהן:

ט. רמב"ם הלכות אישות פרק ה הלכה יג

המקדש במלוה אפילו היתה בשטר אינה מקודשת, כיצד כגון שהיה לו אצלה חוב דינר ואמר לה הרי את מקודשת לי בדינר שיש לי בידך אינה מקודשת, מפני שהמלוה להוצאה ניתנה ואין כאן דבר קיים ליהנות בו מעתה שכבר הוציאה אותו דינר ועברה הנאתו.

י. פסקי רי"ד קידושין ו:

אמ' אביי המקדש במלוה אינה מקודשת. פי' הלוה לה מנה ולאחר זמן אמ' לה התקדשי באותו מנה שהלוייתך ויהיה מחול לך בקידושייך אינה מקודשת, דקיחה קיחה ילפינן משדה עפרון, ובענן דיהיב לה כסף בשעת קידושין, ומלוה להוצאה ניתנה ואינם בעין ומעות אחרים חייבת לו, ונמצא שאינו נותן לה כלום בשעת הקידושין, הילכך במחילת המלוה אינה מקודשת דבענן מתן דמים בשעת קידושין וליכא.

יא. רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק א

ג. הטוען מטלטלין על חבירו וכפר בכל ואמר לא היו דברים מעולם, או שהודה במקצת ונתנו מיד ואמר אין לך בידי אלא זה והילך, או שאמר אמת שהיה לך אצלי אבל מחלת לי או נתת לי או מכרת לי או החזרת לי או שטענו חטים והודה לו בשעורים בכל אלו פטור משבועת התורה, אבל חכמי הגמרא תקנו שישבע הנתבע בכל אלו שבועת היסת ויפטר, ואינו כעין של תורה לפי שאין בהן נקיטת חפץ, וכבר ביארנו דרך שבועה של תורה ודרך שבועת היסת בהלכות שבועות.

...טו. מנה וכלי יש לי בידך אין לך בידי אלא הכלי והא לך, הרי זה פטור ונשבע היסת שאין לו אצלו אלא זה, אמר בעל הכלי אין זה הכלי כולל בשבועתו שזה כליו, הודה הנטען שאין זה כליו ונתחלף לו באחר הרי זה חייב שבועה, כל מקום שנאמר בענין זה פטור הרי זה פטור משבועת התורה וחייב שבועת היסת כמו שבארנו כמה פעמים.

יב. מגיד משנה שם

[טו] מנה וכלי יש לי בידך וכו'. מדברי רבינו נראה שאע"פ שהכלי שהוא טוענו הוא פקדון אם לא אמר הילך אף על פי שהוא בעין הוה ליה מודה מקצת אבל הרמב"ן והרשב"א ז"ל הוכיחו מן הסוגיא שבפ"ק דמציעא דכל פקדון שהוא בעינו והודה לו אפי' הוא באגם הוה ליה הילך דכל היכא דאיתא ברשותא דמריה איתא ואין זה מודה מקצת.

יג. כסף משנה שם

כתב ה"ה נראה מדברי רבינו שאע"פ שהכלי שהוא טוענו הוא פקדון וכו'. ואני אומר שאין מכאן הכרע דאיכא למימר דהילך שכתב כאן רבינו לאו למימרא שמביא הכלי בידו אלא היינו לומר שהכלי בעין שלא נאבד ולא נשרף אלא שבפרק א' מהלכות טוען כתב הטוען מטלטלין על חבירו והודה במקצת ונתנו מיד ואמר לו אין לך בידי אלא זה והילך פטור משבועת התורה:

דאמר רבה שורי גנבת והוא אומר לא גנבתי מה טיבו אצלך שומר חנם אני עליו חייב שהרי פטר עצמו מגניבה ואבידה שומר שכר אני עליו חייב שהרי פטר עצמו משבורה ומתה שואל אני עליו חייב שהרי פטר עצמו ממתה מחמת מלאכה אלמא אף על גב דהא קאים כיון דאי מיגניב ממונא קא כפר השתא נמי ממונא קא כפר וכו' יתיב רבא וקאמר להא שמעתא איתיביה רב עמרם לרבא וכחש בה פרט למודה בעיקר כיצד שורי גנבת והוא אומר לא גנבתי מה טיבו אצלך אתה מכרתו לי אתה נתתו לי במתנה אביך מכרו לי אביך נתנו לי במתנה אחר פרתי רץ מאליו בא אצלי תועה בדרך מצאתיו שומר חנם אני עליו שומר שכר אני עליו שואל אני עליו ונשבע והודה יכול יהא חייב תלמוד לומר וכחש בה פרט למודה בעיקר א"ל תדורא כי תניא ההיא דקאמר ליה הילך כי קאמינא דקיימא באגם.

יח. בית הבחירה למאירי בבא מציעא ד.

מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי אלא חמשים ואותם חמשים שיש לך בידי הילך פטור הוא משבועת מודה מקצת שאותם חמשים הרי הן כמי שבאו ליד מלוה ואינם בכלל הטענה ונמצא שאין הטענה אלא בחמשים שכפר ונמצא שהוא כופר בכל הטענה. ויש מפרשים הטעם שמכיון שהוא מזמן עכשו ליתן לו המקצת אינו מתירא שלא יאריכנו מן השאר ואין כאן טעם אשתמוטי הוא דמשתמיט:

יט. תוספות הרא"ש שם

הני חמשין דקא מודי ליה כמאן דנקיט להו מלוה דמי. לספרים דגרסי מלוה אף על גב דלהוצאה ניתנה כיון שמונחין בעין כמאן דנקיט להו קודם שהודה וכמי שלא הודה שום דבר דמי, ויש ספרים דלא גרסי מלוה ויש להעמידה בפקדון דהתם הילך פטור דחשיב מאי דמודי כמאן דנקיט ליה משום דכל היכא דאיתיה ברשותא דמריה איתיה כיון שהוא בעין ואף על גב דהיא דסלעין דינרין מיירי במלוה דילמא שטר עדיף.

כ. שולחן ערוך חושן משפט פז סעיף ג

אם נראה לדיין שהוא מערים לומר הילך לדחות שבועת התורה מעליו, חייב לישבע שבועת התורה.

כא. בית יוסף שם

אם נראה לדיין שהנתבע מערים וכו'. כתב בעל התרומות בשער ז' (ח"ב סי' ו) כתב הר"י הלוי וטענת הילך שפטרנוהו משבועת התורה דוקא שלא יהא כמערים אבל אם נראה לדיין שהוא כמערים לדחות השבועה מעליו חייב שבועת התורה וכן פסק רבינו חננאל עכ"ל. והוא נלמד מפרק שבועת הדיינים (מ): דאמר שמואל טענו חטים וקדם והודה לו בשעורים אם כמערים חייב ואם כמודה פטור:

ה. בעל הפקדון שתבע פקדונו ונתן לו השומר ואמר המפקיד אין זה פקדוני אלא אחר הוא או שלם היה ואתה שברתו או חדש היה ונשתמשת בו ק' סאין הפקדתי אצלך ואין אלו אלא נ' ובעל הבית אומר זהו שהפקדת בעצמך ומה שנתת אתה נוטל הרי השומר נשבע היסת כשאר כל הנשבעין שאין כל שומר נשבע שבועת השומרין האמורה בתורה אלא בזמן שמודה בעצמו של פקדון כמו שהמפקיד אומר וטוען שנגנב או מת או נשבה, כללו של דבר טוען לפטור עצמו מן התשלומין [נשבע שבועת שומרין], אבל אם אמר זהו שהשאלתני או שהשכרת לי או שנטלתי שכר על שמירתו והבעלים אומרים אינו זה אלא אחר או נשתנה מכמות שהיה השוכר נשבע היסת או שבועת התורה אם הודה במקצת, כיצד מאה סאה הפקדתי אצלך והשומר אומר לא הפקדת אצלי אלא חמשים נשבע שבועת התורה מפני שהודה במקצת לא משום שבועת השומרין, מאה כור של חטים הפקדתי אצלך והוא אומר לא הפקדת אצלי אלא מאה של שעורים נשבע היסת כשאר כל הנשבעין בטענה כזו.

טו. תלמוד בבלי בבא מציעא ה.

תא שמע דתני רמי בר חמא ארבעה שומרין צריכין כפירה במקצת והודאה במקצת שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר היכי דמי לאו דאמר ליה הילך לא דאמר ליה שלש פרות מסרתי לך ומתו כולוהו בפשיעה ואמר ליה איהו חדא לא היו דברים מעולם וחדא מתה באונס וחדא מתה בפשיעה דבעינא שלומי לך דלאו הילך הוא.

טז. שיטה מקובצת בבא מציעא צח:

והראב"ד ז"ל חזר והשיב וזה לשונו: עזרתך הבל שהבאת מהתא שמע שבפרק שנים אוחזין מפני שאומר שמה וחדא מתה בפשיעה ובעינא לשלומי לך דלאו הילך הוא אתה רוצה לדקדק שאם לא מתה בכל מקום שהיא הילך הוא וכן אתה אומר בכל פקדון שהוא בעין דהילך הוא. השכחת תרדא כי תניא היא דאמר ליה הילך כי קאמינא אנא דקיימא באגם אלמא קיימא באגם לאו הילך הוא. עוד שכחת בית מלא מסרתי לך והלה אומר איני יודע אלא מה שהנחת אתה נוטל פטור ואת האמור עליה בגמרא שכחת את העמודים האלה ותפסת במוץ אשר תדפנו רוח. המבלי לב תעשה לך מלחמה. והריני נזקק להשיב אל הסובין הקל ששבחת לך לאוהב נאמן מההיא דפרק שנים אוחזין שלשם מפני שהתובע תובע את שלשתן בענין אחד עם האחת הנזכר במקרא והוא האחת שמתה בפשיעה כדברי התובע השיב לו הנתבע כאותה (חסר) אין חדא מתה בפשיעה כמו שאמרת ובעינא שלומי לך והוא הדין דכי קיימא באגם נמי לאו הילך הוא:

הצד השווה [שבהן] שע"י טענה כו' - וא"ת כופר הכל יוכיח שע"י טענה וכפירה פטור ויש לומר דבהצד השווה שבהן יש טענה חשובה דכשמודה מקצת או עד מכחישו נראה דמשקר ולכך יש שבועה.

כת. חדושי הרמב"ן שבועות מג.

אבל אין אדם נעשה מודה מקצת בכופר בממון שחברו נאמן עליו בשבועה, כגון שטען עליו מנה לי בידך חמשין הלואה וחמשין דמי חבלה או גזלה כענין משנתנו דהנגזל והנחבל, והלה כופר, אף על פי שזה נשבע ונוטל מחצה אין חברו נשבע ולא משלם על המחצה שהרי כפר, ולא דמיא להא דלעיל דהאי מודה הוא בעיקר מקצת הלואה ורחמנא הוא דרמא עליה להפיס דעתו של זה, ודברי הר"מ הספרדי ז"ל בפ"ד מה' גזלה נוטין למה שכתבתי, ומיהו חמשין לית לך וחמשין לויתי ואיני יודע אם פרעתיך מודה מקצת הוא.

כט. חדושי הר"ן בבא מציעא ד.

ול"נ לאומרה בל"א וה"ק ותנא תונא שניים אוחזי בטלית וקס"ד בשבועה זו של משנתנו שבועה דמודה מקצת הוא לפי שזה אומר כלה שלי הרי הוא כאלו תובע מנה לחבירו וזה שמשילב לו לא כי אלא כלה שלי אעפ"י שהוא כופר בכלה מ"מ אינו ככופר הכל דעלמא דכופר בכל נשאר ברשותו כל מה שכופר בו וזה ע"כ נותן להתובע חצי תביעתו נמצא שסופו של דין זה כמודה במקצת דעלמא ולפיכך אנו רואי' כופר בכל זה כאלו הודה במקצת מן הטעם שאמרנו ונשבע, ומ"ה אמרי' אעפ"י שהוא כמודה במקצת מ"מ הילך הוא אלא לאו ש"מ דהילך חייב.

ל. רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק ד

ד. אין מודה במקצת חייב שבועה עד שיודה בדבר שאפשר לו לכפור בו, כיצד מי שטען חבירו ואמר מאה דינרין יש לי אצלך חמשים שבשטר זה וחמשים בלא שטר, אין לך בידי אלא חמשים שבשטר אין זה מודה במקצת שהשטר לא תועיל בו כפירתו והרי כל נכסיו משועבדין בו ואפילו כפר בו היה חייב לשלם, לפיכך נשבע היסת על החמשים.

טענו חטין וקדם והודה בשעורין - מי שהיה לו לטעון על חבירו חטין ושעורין וטענו חטין ולא הספיק לטענו שעורין עד שקדם זה ואמר חטין אין לך בידי אבל שעורין יש לך ביד. אם כמערים - אם נראה לב"ד שקפץ להודות כדי שלא יטענו זה שעורין ויתחייב לו שבועה בהודאת שעורים חייב לו שבועה אם אמר לו זה שניהם יש לי בידך.

ואם במתכוין - להשיב לו על טענתו של חטין ולא כקופץ פטור.

כג. רמב"ם הלכות גזלה ואבדה פרק ד

טז. אמר החוטף עשרים חטפתי ועשרים שלי הן והנגזל אומר מאה חטף הואיל ואין העד יודע מניין הרי משלם העשרים שהודה בהן שחטפן ונשבע שבועת התורה על השאר שהרי נתחייב במקצת, ודעתי נוטה בזה שישבע הסת שהרי לא הודה בכלום אלא אמר שלי חטפתי.

כד. תלמוד בבלי בבא בתרא לג:

דההוא גברא דחטף נסכא מחבריה אתא לקמיה דרבי אמי הוה יתיב ר' אבא קמיה אייתי חד סהדא דמיחטף חטפא מיניה אמר ליה אין חטפי ודידי חטפי אמר רבי אמי היכי נדידינוה דייני להאי דינא לישלם ליכא תרי סהדי ליפטריה איכא חד סהדא לישתבע הא אמר מיחטף חטפה וכיון דאמר דחטפה הוה ליה כגזלן אמר ליה רבי אבא הוי מחויב שבועה שאינו יכול לישבע וכל המחויב שבועה שאינו יכול לישבע משלם.

כה. תוספות הרא"ש בבא מציעא ג.

וא"ת ואמאי כופר הכל פטור במקום שיכול להעיז מאי שנא ממודה מקצת שחייבה תורה שבועה משום דלא הוי העזה, ואין לומר מדהוצרך להשמיענו דעד אחד מחייב שבועה מכלל דכופר הכל פטור דדילמא איצטריך לאשמועינן דעד אחד מחייב שבועה היכא דזה אינו יודע שחייב לו ואינו תובעו, וי"ל דגזירת הכתוב הוא דכתיב כי הוא זה בעינן כפירה והודאה, ועי"ל דמודה מקצת שיש לו אצלו ממון אגב אותו ממון חייבתו תורה שבועה כעין גלגול אבל כופר הכל נסתלק הימנו לגמרי ואין לו עסק עמו.

כו. תוספות כתובות יח.

מפני מה... ואם תאמר ומנלן דכופר הכל פטור וליכא למימר מדאצטריך קרא לחייב שבועה בעד אחד מכלל דכופר הכל פטור דהא איצטריך להיכא שמעידים שגנב לו והוא אינו יודע אלא י"ל דגזירת הכתוב היא דכי הוא זה משמע דבעינן כפירה והודאה ועוד מודה מקצת יש להשביעו שחייב לו ממון שהודה ועל ידי כך מגלגל עליו שבועה כעין גלגול אבל כופר הכל נסתלק לגמרי ממנו.